

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudkyň Jitky Zavřelové a Lenky Krupičkové v právní věci žalobkyně: **V. K.**, zastoupená Mgr. Pavlem Štanglem, advokátem se sídlem Vinohradská 22, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 8. 2020, čj. OAM-680/ZA-ZA11-K03-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 6. 2021, čj. 13 Az 14/2021-29,

t a k t o :

Návrh žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) podala k Nejvyššímu správnímu soudu kasační stížnost proti shora označenému rozsudku Městského soudu v Praze. Ten tímto rozsudkem zamítl její žalobu proti v záhlaví uvedenému rozhodnutí žalovaného, jímž žalovaný rozhodl, že opakovaná žádost stěžovatelky o udělení mezinárodní ochrany je nepřijatelná ve smyslu § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a řízení podle § 25 písm. i) téhož zákona zastavil.

[2] Stěžovatelka současně s podáním kasační stížnosti navrhla, aby soud kasační stížnosti přiznal odkladný účinek. Uvedla, že její pobyt na území ČR (trvajícím s přestávkami již téměř 10 let) by po dobu řízení o kasační stížnosti nepředstavoval riziko a přiznání odkladného účinku by nezpůsobilo žádné jiné osobě újmu. Ačkoliv je stěžovatelka v řízení zastoupena advokátem, bylo by vhodné, aby zde mohla do skončení řízení o kasační stížnosti setrvat za účelem výkonu svých procesních práv, zejména práva na spravedlivý proces spočívajícího v možnosti aktivně komunikovat se svým zástupcem. Zároveň má na území ČR silné přátelské vztahy, které by mohly být vycestováním zasaženy. Dále zde má manžela, který má na území ČR trvalý pobyt a je žadatelem o udělení státního občanství, a jako rodina jsou společně zcela integrováni do české společnosti. Stěžovatelka také vznesla relevantní azylové důvody, pro které je její vycestování do Ruska nemožné, neboť by mohla být v zemi původu perzekuována. Rusko navíc nezvládá pandemii onemocnění COVID-19, i proto je tak nepřiměřené stěžovatelku nutit do této země vycestovat před vydáním finálního rozhodnutí ve věci.

[3] Žalovaný k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že jeho přiznáním by nebyla zachována kontinuita suspenzivního efektu soudního přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí, neboť městský soud žalobě odkladný účinek nepřiznal (resp. o tomto návrhu nerozhodoval). Výkon nyní napadeného rozsudku tedy pro stěžovatelku nemůže znamenat újmu.

[4] Nejvyšší správní soud připomíná, že podle § 107 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek, může jej však na návrh stěžovatele přiznat, přičemž § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. upravující odkladný účinek žaloby se užití přiměřeně. Pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být v souladu s usnesením rozšířeného senátu NSS ze dne 1. 7. 2015, čj. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS, splněny tři materiální předpoklady: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, 2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[5] Odkladný účinek kasační stížnosti představuje výjimečný institut, kterým se mění účinky pravomocného rozhodnutí, a měl by být využíván pouze v situacích, kde výkon rozhodnutí nebo jeho jiné následky mohou působit značné obtíže. Kasační stížnost jako mimořádný opravný prostředek směřuje proti již pravomocnému rozhodnutí, a do doby rozhodnutí o kasační stížnosti je proto třeba na rozhodnutí krajského soudu pohlížet jako na správné. Pouze v případě naplnění zákonných podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je možno tuto zásadu narušit. Nejvyšší správní soud při rozhodování o odkladném účinku poměřuje závažnost újmy, která může vzniknout stěžovateli nepřiznáním odkladného účinku, a újmy, která může naopak vzniknout jiným osobám jeho přiznáním. Možná újma hrozící stěžovateli přitom musí být nepoměrně větší, a zároveň nesmí být přiznání odkladného účinku v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Vyžaduje se tedy zároveň poměrování hrozící újmy s mírou rozporu přiznání odkladného účinku s veřejným zájmem. Jak již zdejší soud dříve judikoval, povinnost tvrdit a osvědčit vznik této nepoměrně větší újmy má stěžovatel (srov. např. usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32, či ze dne 23. 1. 2014, čj. 6 Ads 99/2013-11). Důvody možného vzniku újmy jsou vždy subjektivní, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele; ten tedy musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí a z jakých konkrétních okolností to dovozuje. Oproti tomu zpochybnění přiznání odkladného účinku pro rozpor s důležitým veřejným zájmem leží na žalovaném (srov. usnesení Krajského soudu v Hradci Králové, čj. 52 Ca/2003-144, č. 87/2004 Sb. NSS), zatímco navrhovateli postačí, bude-li tvrdit, že takový rozpor s důležitým veřejným zájmem nehrozí.

[6] Nejvyšší správní soud považuje v návaznosti na vyjádření žalovaného za nutné obecně zdůraznit, že podle usnesení rozšířeného senátu tohoto soudu ze dne 16. 6. 2020, čj. 8 Azs 339/2019-38, č. 4039/2020 Sb. NSS, je možno přiznat odkladný účinek kasační stížnosti ve vztahu k rozhodnutí správního orgánu i tehdy, nebyl-li přiznán žalobě.

[7] Ve výše uvedeném usnesení čj. 8 Azs 339/2019-38 se rozšířený senát dále zabýval i otázkou přiznání odkladného účinku s ohledem na výkon práva na spravedlivý proces. Uvedl, že „*obecně vyjádřený zájem cizozemského stěžovatele na osobní účasti v řízení o kasační stížnosti či jeho právo být v kontaktu s advokátem a s tím související ochrana spravedlivého procesu nemohou být samy o sobě bez dalších individuálních okolností důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.*“ Vzhledem k tomu, že se stěžovatelka ve své argumentaci ve vztahu k tomuto důvodu omezila pouze na konstatování o možném narušení jejího práva na spravedlivý proces, bude-li nucena opustit území ČR, aniž by poukázala na případné specifické okolnosti své věci, plně se na danou věc uplatní shora uvedený názor rozšířeného senátu. Nelze přehlédnout, že argumentace stěžovatelky co do tvrzeného zásahu do práva na spravedlivý proces je zcela obecná, téměř a bez jakékoliv reflexe její individuální situace a vývoje judikatury Nejvyššího správního soudu (zejména shora citovaného usnesení rozšířeného senátu). Stěžovatelce nic nebrání, aby se případně spojila se svým zástupcem (advokátem) prostřednictvím celé řady prostředků umožňujících efektivní komunikaci na dálku, ostatně takový postup je v době rozvinutých informačních technologií zcela běžný.

pokračování

[8] Újmu odůvodňující přiznání odkladného účinku spatřuje stěžovatelka i v zásahu do soukromého a rodinného života. Tvrdí, že je na území ČR integrována, má zde přátelské vazby, které by mohly být narušeny, a má zde i manžela s oprávněním k trvalému pobytu. Přestože lze obecně přisvědčit tomu, že takové skutečnosti by mohly k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vést, nelze přehlédnout, že stěžovatelka svá tvrzení v tomto směru nijak blíže nerozvedla. Neuvedla v tomto směru nic bližšího a především nepopsala konkrétní dopady, které by do jejího soukromého a rodinného života nepřiznání odkladného účinku mělo. Nezmiňuje své konkrétní společenské či ekonomické vazby v ČR, přičemž ani o manželovi a soužití s ním se nevyjadřuje nijak blíže (např. není zřejmé, zda by případně mohli do Ruska vycestovat společně apod.). Stěžovatelka ani nepopsala, jaké tvrzené silné přátelské vazby má na mysli (s kým, resp. v čem spočívají) a proč by mohlo dojít k jejich narušení, pokud by po určitou dobu na území ČR nepobývala. Rovněž zmínka o „*zbytku rodinu, se kterou zde pobývá*“ je zcela neurčitá a nelze z ní dovodit nic, co by bylo pro posouzení důvodnosti stěžovatelčina návrhu podstatné. Lze dodat, že nic bližšího k tvrzením stěžovatelky neplyne ani ze spisu krajského soudu (správní spis neměl v době rozhodování o návrhu zdejší soud k dispozici). Lze tedy uzavřít, že daná tvrzení stěžovatelky (navíc nijak neosvědčená) nejsou pro přiznání odkladného účinku dostatečná. S ohledem na citovanou judikaturu bylo na stěžovatelce, aby soudu společně s návrhem na přiznání odkladného účinku rozhodné skutečnosti podrobně popsala a osvědčila.

[9] Spatřuje-li stěžovatelka újmu (a nemožnost vycestování) v tom, že by mohla být v zemi původu perzekuována, což popsala v „*relevantních azylových důvodech*“, ani v tomto ohledu nijak dané důvody nespécifikovala, navíc Nejvyššímu správnímu soudu nepřisluší, aby se v rámci rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku zabýval věcí samou. Pokud stěžovatelka uvádí, že je nepřiměřené jí nutit k vycestování do Ruska, které nezvládá koronavirovou pandemií, je k tomu nutno uvést, že v případě stěžovatelky tomu tak není. Ani v tomto bodě totiž nijak netvrdila anebo neosvědčila, jaká újma jí v tomto ohledu hrozí (např. zda trpí závažným onemocněním, kvůli kterému by jí mohlo onemocnění COVID-19 způsobit výrazně závažnější zdravotní komplikace, jaký je epidemický stav v konkrétním místě, do něž by se v Rusku vracela, zda na území ČR absolvovala očkování proti tomuto onemocnění, zda a případně kdy danou nemoc prodělala apod.). Přestože je epidemická situace v Rusku bezpochyby znepokojivá, nemůže to bez dalšího znamenat přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatelky, neuvedla-li ani v tomto směru žádné konkrétní (specifické) okolnosti její situace.

[10] Lze tedy uzavřít, že stěžovatelka nedostala své povinnosti dostatečně konkrétně tvrdit a osvědčit hrozbu reálně hrozící závažné újmy. Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud dospěl k závěru o nenaplnění první podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, nezabýval se již naplněním zbývajících dvou podmínek. Z výše uvedených důvodů proto soud návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl.

[11] Zbývá doplnit, že rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku je rozhodnutím dočasné povahy a nelze z něj jakkoli předjímat budoucí meritorní rozhodnutí o podané kasační stížnosti. Stěžovatelka může rovněž o přiznání odkladného účinku znovu požádat, změní-li se skutkové okolnosti, za nichž kasační soud jejímu předchozímu návrhu nevyhověl.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně 12. srpna 2021

Milan Podhrázký
předseda senátu